Από το ολυμπιακό «όραμα» στο δράμα (Παντελής Μπουκάλας)

Categories : ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Date : 23 Οκτωβρίου, 2014

Είναι πολλοί άραγε οι Ελληνες που θα έβρισκαν λόγο να γιορτάσουν τα δεκάχρονα των Ολυμπιακών; Ας φερθούμε απλόχερα, όπως οι γαλαντόμοι συμπατριώτες μας που στελέχωναν τότε τις ποικίλες επιτροπές. Και ας δεχτούμε πως είναι εκατό χιλιάδες ή και πεντακόσιες όσοι θυμούνται το 2004 με γλυκιά συγκίνηση και μόνο· όσοι συνεχίζουν να νιώθουν μονάχα περηφάνια γι' αυτό το κομμάτι του περίφημου «ελληνικού καλοκαιριού» – γιατί υπήρξε και το Γιούρο, η εξαγνιστική αίγλη του οποίου κατέκαψε τα παράσιτα που μόλυναν το ποδόσφαιρό μας. Κι έτσι να 'ναι όμως, όσοι έχουν εντελώς διαφορετικά αισθήματα, όσοι μελαγχολούν πια ή και θυμώνουν ακούγοντας για τους Ολυμπιακούς, πιθανώς ξεπερνούν το 90%. Ισως φτάνουν το 97%, το ποσοστό όσων δήλωσαν σε πρόσφατη δημοσκόπηση ότι κρίνουν σημαντικό θέμα την επιστροφή των Μαρμάρων.

Κάποιοι λοιπόν γιόρτασαν τα δεκάχρονα. Ανάμεσά τους οι ολυμπιονίκες, που σίγουρα έχουν λόγους να νοσταλγούν τη «χρυσή εποχή», ιδίως οι καθαροί. Οπωσδήποτε και ορισμένοι από τους εργολάβους και υπεργολάβους (2.000 τον αριθμό) και τους πεντακόσιους εταιρειούχους που μόνο το 2003 έλαβαν 3,3 δισ. ευρώ (δίκαια και μετρημένα εικάζω), για τη συμμετοχή τους σε έργα της ολυμπιακής προετοιμασίας. Αυτοί και ορισμένοι εθελοντές συμμετείχαν στην αναμνηστική εορτή που διοργάνωσε στο Ολυμπιακό Χωριό η Ελληνική Ολυμπιακή Επιτροπή. Κι άκουσαν τον πρόεδρό της να αναπαράγει το άδειο από την κατάχρηση κλισέ πως «όταν οι Ελληνες προσπαθούν ενωμένοι, κάνουν δυνατά τ' αδύνατα». Η αλήθεια είναι ότι προς τους Ολυμπιακούς οδεύσαμε με τη συντριπτική πλειοψηφία, περί το 97%, να συμφωνεί με το εγχείρημα. Ελάχιστοι οι αμφισβητίες, προειδοποιούσαν πως οι Ολυμπιακοί θα έχουν τη μοίρα των «Πολιτιστικών Πρωτευουσών», μοίρα σπατάλης, αδιαφανούς διαχείρισης και προνομιακής μεταχείρισης των ημετέρων. Και φυσικά οι κατασκευαστές του κυρίαρχου λόγου τούς κατήγγελλαν σαν μίζερους, μεμψίμοιρους, κουλτουριαραίους, με μία λέξη ανθέλληνες. Γιατί σαν «κανονικός Ελληνας» αναγνωρίζεσαι αν είσαι της μεθόδου «ναι σε όλα», αν συμφωνείς μέχρι κεραίας με ό,τι κόβουν και ράβουν σαν εθνικώς δέον τα δελτία των οχτώ συν - πλην. Και δεν λέω ότι πρέπει να φτάνει κανείς, από αντιδραστισμό, στο «όχι σε

όλα». Αλλά, διάβολε, λίγη αμφιβολία, λίγη αμφισβήτηση των δεσποτικών δογμάτων, δεν είναι απλώς χρήσιμη· είναι απαραίτητη, αν το θέμα μας είναι η δημοκρατία.

Και ιδού που οι συμπτώσεις φάνηκαν αποφασισμένες να μας χαλάσουν την πανηγυρική διάθεση. Τα ’φεραν έτσι τα πράγματα ώστε δύο μέρες μετά τη νοσταλγική γιορτή –οπότε ξανακούστηκαν όχι «τα ωραία, τα μεγάλα και τα αληθινά» αλλά τα εξωραϊσμένα, τα μεγαλοϊδεατικά και τα κίβδηλα– να γίνει γνωστό πως ασκήθηκε ποινική δίωξη εναντίον του προέδρου της εταιρείας «Ολυμπιακά Ακίνητα» (ενάμιση χρόνο πριν, το πόρισμα της τριμελούς ελεγκτικής επιτροπής για τη διαχείριση του «Αθήνα 2004» είχε προκαλέσει επίσης το εισαγγελικό ενδιαφέρον, αφού καταγράφονταν εκεί θλιβερές ιστορίες χλιδής και διασπάθισης του δημοσίου χρήματος). Η πολύμηνη εισαγγελική έρευνα, αφορμή της οποίας στάθηκαν τα αλλεπάλληλα ελληνικά και ξένα δημοσιεύματα για την κατάντια των ολυμπιακών εγκαταστάσεων μετά το 2004, εντόπισε όσα στοιχεία χρειάζονταν για να στηριχτεί η κατηγορία της απιστίας σε βαθμό κακουργήματος.

Η θρυλική «ολυμπιακή μας κληρονομιά», για την οποία καμάρωνε ο ένας πρωθυπουργός μετά τον άλλον υποσχόμενος αξιοποίηση (συνήθως την εννοούσε ομοιοκατάληκτη με την εκποίηση), ρήμαξε· οι πυραμίδες των νέων Φαραώ, εξαρχής περιττές, αποδείχθηκαν και εκ των υστέρων άχρηστες. Μας κόστισε πανάκριβα η δημιουργία αυτής της κληρονομιάς, εξαιτίας και του κόλπου των «υπερβάσεων», το οποίο τυγχάνει συγγενής εκ χρήματος του τεχνάσματος με την ονομασία «απευθείας ανάθεση λόγω πιεστικού χρόνου»· του χρόνου που τον άφηναν να κυλάει ανεκμετάλλευτος, ώστε να δικαιολογηθεί στο τέλος ο χαρακτηρισμός του ως «πιεστικού». Και να ψευτονομιμοποιηθεί έτσι, εν ονόματι του κατεπείγοντος «ολυμπιακού οράματος», η απευθείας ανάθεση· δηλαδή η εκχώρηση πλούτου και ισχύος με τρόπο ωμότερο και από τον γνωστό των φωτογραφικών διατάξεων. Οσοι πάντως καταγγέλλουν το «μεγάλο πάρτι των προηγούμενων χρόνων», παίρνοντας πόζα προτεστάντη εθνοφύλακα μπροστά στο τηλεοπτικό τους κάτοπτρο, για το ολυμπιακό πάρτι δεν βρίσκουν τρόπο να μιλήσουν και λέξη να πουν.

Ναι, ήταν αναπόφευκτο να καταντήσει δράμα αυτό που προβλήθηκε σαν όραμα, σαν ευκαιρία ανάπλασης της Αθήνας και αναβάθμισης της χώρας. Ενα δράμα που δεν ξέρουμε ακόμη πόσο ακριβώς κόστισε: Δεκέμβριος 2003, Ευ. Βενιζέλος στη Βουλή: 4,5 δισ. / 19.8.2004, Πέτρος Δούκας: 7 δισ. / 12.11.2004, Γ. Αλογοσκούφης και Φάνη Πάλλη-Πετραλιά: 8,9 δισ. / 8.8.2005, Φ. Πετραλιά: 13 δισ. / 18.1.2013, Γ. Στουρνάρας: 8,5 δισ.! Πλήθος ΜΜΕ: 30 δισ. Συν το απροσμέτρητο κόστος των δεκατριών ανθρώπων που σκοτώθηκαν σε ολυμπιακά έργα – οι έξι μετανάστες.

Ηταν αναπόφευκτη η σκανδαλωδέστατη υπέρβαση, επειδή ο μεγαλοϊδεατισμός έχει πάντοτε τεράστιο κόστος – και όχι βέβαια για τους μεγαλόσχημους προαγωγούς του και τους μπιστικούς τους· επειδή τα «εθνικά οράματα», όταν κατασκευάζονται με πρώτη ύλη τις φαντασιώσεις φυλετικής υπεροχής και ιστορικής μοναδικότητας και με στόχο τον μαζικό φενακισμό, απολήγουν στην καταστροφή του μέλλοντος για να τραφεί το βουλιμικό παρόν: το παρόν-2004 καταβρόχθισε την επόμενη δεκαετία. Και η κρίση ήρθε ταχύτερη, βαρύτερη και καταθλιπτικότερη.

Ας μην πτοούμαστε όμως. Δεν είναι όλα μαύρα. Το στέγαστρο του Καλατράβα, που οι αμετροεπείς μέσα στην αμάθειά τους το πρόβαλλαν σαν σήμα της πρωτεύουσας ελάχιστα υπολειπόμενο σε αξία του Παρθενώνα, θα ξαναβρεί τη λάμψη του· τη λάμψη των 130 εκατομμυρίων του κόστους του. Θα χρειαστούν βέβαια άλλα οκτώ επισκευαστικά εκατομμύρια, αλλά τα λεφτά ποτέ δεν ήταν πρόβλημα· πάντα υπήρχαν, αν ο σκοπός ήταν ιερός. Το πρόβλημα είναι ότι η καλατράβειος έμπνευση, αλλά και το στέγαστρο του Ποδηλατοδρομίου, το «Τείχος των Εθνών», η θολωτή «Αγορά», οι περιφράξεις, οι υποσταθμοί της ΔΕΗ στο ΟΑΚΑ και κάμποσα άλλα ήταν αυθαίρετα μέχρι σήμερα. Ναι. Αυθαίρετα· το στέγαστρο του Καλατράβα φτιάχτηκε με άδεια για πέργκολα... Ηταν τόσο ζαλιστικό το «όραμα», που δεν επέτρεψε στους διακινητές του να σκεφτούν τα πεζά, να προγραμματίσουν λ.χ. έγκαιρα την πολεοδομική νομιμοποίηση των «παρεμβάσεών» τους. Με το δίκιο τους. Αν έχεις όραμα, τι το θες το πρόγραμμα;

(Πηγή: kathimerini.gr)

ΣΧΕΤΙΚΟ ΑΦΙΕΡΩΜΑ: Αθήνα 2004